

KINDLUSTUSSELTS „EESTI“ AJAKIRI

Nr. 6

Tartus, detsembrikuul 1930. a.

II aastak.

HÄID PÜHI

Aasta lõpul.

Nii nad veerevad. Töö ja rühkimise juures ei tunnegi, kui üks aastanumber vaheldub teisega. Vaid väike peatus iga aastaposti juures, selle juures ikka uued kavatsused ja lootused eeloleva ajaperioodi peale ning selle lõpul lühike kokkuvõte, palju sellest on täitunud. Meil on vara veel teha ülevaadet möödunud aasta kohta: kindlustusseltsi tegevus võib iga tund ja minut tuua ettenägematu kahju. Selletõttu ei ole varajastel kokkuvõtetel palju tegelikku väärtust. Üht ainult võib kindlasti öelda: e d u o n o l n u d. Seltsi tegevus on jällegi suurenenud ning seda tänu meie rohkearvulistele kaastöölistele kogu riigis, kes mesilaste usinusega on kokku kannud seda, mida näitab aruanne. Kindlustusseltside tegevus põhjeneb hulkade koostööl, mitte üksi selles osas, et üksikutele juhtunud kahjud tasutakse hulkade poolt väikeste summade varal kokkupandud kapitalide abil, vaid ka selle ala organiseerimine nõuab hulkade koostööd. Olgu tänatud selle tõttu kõik, kes kuidagi viisi möödunud aasta jooksul seltsi tegevusele kaasa aitasid. Teadmine, et kaastöö ühistegelisele kindlustusseltsile tähendab üldsuse teenimist ning on kõrge aateline tegevus, tiivus-tagu kõiki ikka hoogsamale ja hoogsamale tööle ülesseatud tähistes sihis.

Võistlus kindlustusalal muutub iga päevaga ägedamaks. Kuid meie seda ei karda. Mida enam levib teadlikkus kindlustustegevuse üksikasjade kohta laialdastes hulkades, seda tulusam meile, kuma meie seltsi sihid vastavad hulkade huvidele. Meie ei kasuta kellegi teadmatust, vaid vajame teadlikke poolehoidjaid. Ning viimaste hulka suureneb iga päevaga.

Kuigi eriti lõppeva aasta teisel poolel mõni selts kõrvale kaldus soliidi tööviisidest ja peamiselt teistest seltsidest vallandatud ning muidu mitte just lugupidamist vääriivate tegelaste abil hakkas korraldama „klapperjahtisid“ oma kindlustusportfelli suurendamiseks. võime sellés näha ikkagi rohkem meeletlikku võitlust kaduma minema kippuva seisukoha pärast, kui tõsisemat ja tähelepanu vääriamat võistlust!

Ühtegi korralikku äri ei saa üles ehitada sellisel ebasoliidil alusel ning need võtted peksavad kõige pealt nende tarvitajat. Ainult kahju on, et kogu kindlustustegevuse hea nimi sarnase tööviisi läbi leiab

mustamist. Siin lisandub meile jällegi uus ülesanne: kaitsta kindlustustegevust labastamise vastu ning selgitada, milline vahe on õige kindlustuse ja kõrvalhuvides toimuva spekulatsiooni vahel. Meile on kallis iseseisva kodumaa kindlustusala areng ning selletõttu kuulub võitlus kindlustuse hea nimi eest meie esimeste ja tähtsamate ülesannete hulka.

Aasta on jällegi lõppemas. Kogemuste varasalve on nii mõndagi lisa tulnud, käsivars on tugevnenud ning sihid võtnud ikka järjest selgema kuju. Selles teadmises lõpetame vana aasta, olles veendunud, et selle jooksul tehtud töö on viinud meid sammu lähemale ülesseatud sihtide poole.

Jõulud — pühamad pidupäevad.

Elame elu maiste askelduste keerises. Iga päev toob uusi tuske, vimma ja muresid. Neid kogub teinekord koguni niipalju, et kardad suurele koormale alla jääda — silm ei ulatu üle vaatama, jõud ähvardab üles öelda.

Aga kustki omandame siiski uut energiat, väsinud võimed võtavad uue hoo ja takistusist, mis paistsid alguses üle jõulisena, ongi jälle üle saadud.

Nii mitmelgi korral küsime: kust see jõud äkki tuli? Millest see lootusetus ühtäkki hakkas pragunema ja andis maad selgemale, töötavamale päevale?

Millest need väsinud võimed omandasid korraga uue jõu?

Nii on küsinud vahest paljud kindlustusmeestestki. Kui töö hakkas närvidele, kui tõugati jalge ette säärased tõkked, millest ülesäämiseks ei paistnud olevat mingit lootust. Nii tihtigi võib kindlustusmees sattuda säärasesse olukorda — on ju seda igapäevast mässamist, tujusöövaid askeldusi ja päev-päevaseid tusaähme nii ohtral määral!

Aga ikka on üle saadud. Tööind on ähmasemaiski olukorris uuesti lõkkele lõõnud. Ja oleme mitmelgi korral isegi imestunult jäänud vaatlema — kust see tuju äkki tagasi tuli?

See polegi iseenesest nii keeruline küsimus. Töö tulemusel on need, mis aitavad tõkkeist üle, mis annavad järjest uut jõudu. Kui tusasemalgi momendil satud meelega tulema neid tagajärgi, mis oled senise tegevusega saavutanud, siis lööb meel uuesti rõõmsaks ja töötahe tõuseb. — Toda põhjust alati ise ei märkagi, see lööb nagu alateadvusest esile ja koristab tusameele.

Aga on muidki põhjusi. Kui keset argielu pingutusi südlame alla lööb ootus pidulikuma ja pühapäevsema järele, kui tungivad esile muljed ja mälestused möödunud üllamaist ja pühamaist hetkist, siis nagu sünnid ümber, luuakse teiseks kogu olemus. Ja nende kaunite mälestuste paistel töötad jälle innukamalt, lootusi hellitades, et küllap säärased silmapilgud jällegi varsti tulevad...

Nüüd on nad jällegi käes. Üllamad ja pühamad pidupäevad, pühapäevsemad momendid igatihe karedas elukäigus: j õ u l u d. Kuusk ja küünlad, rahu südames, inimestel heameel...

Jõulude kuma paistab meil kogu aasta läbi. Ühelt poolt muljed möödunuist, teiselt poolt ootused tulevaist. Nende pühade najal ammutame jõudu kärsituks tööks, nende pühade kestel on meil mahti oma töötulemustelegi lähemalt mõelda ja nende kaudu südant soojaks rõõmustada.

Ilusamaid jõulupühi kõigile kindlustusmeestele!

Täielise ja osalise invaliidsuse lisakindlustus.

Uus kindlustusala.

Meie preemiatariffide kogu on täienenud uue kindlustusviisiga: täielise ja osalise invaliidsuse lisakindlustusega. Uus invaliidsuskindlustus on lisakindlustus ja on täienduseks põhikindlustusele, mis sõlmitakse tabelite XI, XII; XIII või XIV järele. Invaliidsuse lisakindlustusviise on kaks: a) preemiamaksust vabastamine invaliidsuse korral, b) iga-aastane invaliidsusrent.

Uue invaliidsuskindlustuse kohta on ilmunud juhatuskiri ühes preemiatabelite ja kindlustustingimustega, mida võimalik saada osakondadest või seltsi valitsusest.

Invaliidsuse lisakindlustuse sõlmimisel tuleb eriti tähelepanu juhtida alljärgnevate asjaolude selgitamisele.

Invaliidsuse tunnus.

(Inval. lisakindl. tingimused, § 4.)

Invaliidsuse tunnuseks on kindlustatu täieline või osaline töö- ja teenistusvõimetus, mis on põhjustatud objektiivselt kindlaks tehtud haigusest või kehavigastusest. Invaliidsus leiab tunnustamist, kui töö- ja teenistusvõimetus on kestnud vähemalt kuus kuud ja on arvata, et säärane seisukord jääb ka edaspidi püsima kindlustatu eluaja vältel.

Töö- ja teenistusvõimetus, mis põhjustatud vanadusnõrkusest, haigusest või kehavigastusest, mis on mööduva iseloomuga või mille põhjust ei ole võimalik selgitada, või mis tekkinud sõjalise tegevuse tagajärjel, ei anna õigust nõudmiste esitamiseks invaliidsuskindlustuse suhtes.

Invaliidsus võib olla täieline või osaline. Osalise invaliidsuse

korral sünnib seltsi kohustiste täitmine vastavalt invaliidsuse määrale. Eriti oluline on tähelepanu juhtida sellele, et töö- ja teenistusvõime kaotus, mis on väiksem kui $\frac{1}{3}$, s. o. $33\frac{1}{3}\%$ esialgsesest töö- ja teenistusvõimest, ei õigusta nõudmist esitamist invaliidsuse lisakindlustuse suhtes.

Seltsi kohustused invaliidsuse korral.

a) Preemiamaksust vabastamise korral. (Preemiatabel I. i). Preemiamaksust vabastamine sünnib selle osa põhipreemia suuruses, mis vastab kaotatud töö- ja teenistusvõimele. Kindlustuse juures, mis sõlmitud inval. lisakindlustusega preemiamaksust vabanemiseks, vabaneb kindlustatu näiteks 60% töö- ja teenistusvõime kaotuse korral ka osaliselt preemiamaksu tasumise kohustusest ja nimelt sama %, s. o. 60% suuruses põhipreemiast. Ülejääva osa, s. o. 40% põhipreemiast on kindlustatu kohustatud edasi maksma. On töövõime kaotus 100%, siis vabaneb kindlustatu täielikult preemiamaksust. Kindlustussumma makstakse välja harilikus korras, kas kohe peale surma või tähtaja lõpul.

b) Invaliidsusrent. Ühes preemiamaksust vabastamisega on võimalik kaasa kindlustada iga-aastast invaliidsusrenti. Invaliidsuse korral maksab selts sel juhul kindlustatule invaliidsusrenti (paukit) iga aasta, alates invaliidsuse algusest kuni kind-

lustuse kestuse lõpuni või kindlustatu enneaegse surmani. Invaliidsusrenti makstakse selle osa suuruses kindlustatud rendist, mis vastab kaotatud töö- ja teenistusvõimele. On näiteks kindlustatud iga-aastane invaliidsusrent kr. 300.— ja kindlustatu töövõime kaotus on 50%, siis makstakse invaliidsusrenti 50% suuruses. kr. 300.—, s. o. kr. 150.—

Invaliidsusrenti on võimalik kindlustada ainult ühes preemiamaksust vabanemisega. Invaliidsusrent ei tohi olla suurem kui 10% kindlustussummast, küll võib ta olla aga väikesem.

Uus invaliidsuse lisakindlustus on lubatud:

a) ainult elukindlustuste juures, mis sõlmitud tabelite XI, XII, XIII ja XIV järele; b) kui kindlustatu preemiaid oma tuludest tasub; c) kui kindlustatu vanadus on 20—50 aastat; d) kui põhikindlustuse lõpptähtaeg (s. o. kindlustatu vanadus + kindlustuse kestus) ei ulatu üle kindlustatu 60 eluaasta; e) kui põhikindlustus on vastuvõetav normaalpreemiaga.

Preemiarvestus. Preemia on ühine kõikidele tabelitele XI, XII, XIII ja XIV. Tuleb silmas pidada, et preemia kõrgus on olenev ka kindlustatu elukutsest. Vastavalt elukutsele on jaotatud kindlustatud kolme klassi.

Invaliidsuse lisakindlustus pakub esijoones kaitset kindlustatule enesele. Suurema töövõime kaotuse korral on eriti raske elu-

kindlustuspreemiate tasumine ja ühes sellega kindlustuse jõushoidmine. Invaliidsuse lisakindlustus preemiamaksust vabastamisega võimaldab sellest raskusest üle saada. Iga-aastane invaliidsusrent võimaldab ühtlasi sissetulekut kuni 60 eluaastani, mil kindlustussumma välja makstakse. Invaliidsuse lisakindlus-

tuse sõlmimine ei tohiks tekitada erilisi raskusi, sest eriti nooremate ja keskmiste eluigade juures on invaliidsuse lisapreemiad võrdlemisi väikesed.

Elukindlustus ühes invaliidsuse lisakindlustusega pakub kindlustatule enesele ja tema perekonnale täiuslikumat kaitset.

Jõulud tulevad — algab kinkide ostmine. — Valik on raske, sest häid asju on palju.

Tõesti hea kink on see, mis kestab kogu elu. Kui arvate ka nii, siis ei ole paremat kinki omakseile kui

● ELUKINDLUSTUSPOLIIS ●

sest selle väärtus kestab peale surmagi.

Ma tahan ja ma võin.

Agentidele juhtnööre andes ja selgitades neile nende töö laadi, kirjutab ühe suurema ameerika ühingu agentide leht muuseas järgmist:

„Kas olete pannud kunagi tähele, kuidas päike tormi järele püüab tungida läbi pilvede? Ta paistab minuti, siis aga ujub pilv jälle ta valgusekiirtele ette. Aga see vana päike ei tagane. Tüdimatult otsib ta uusi lõhesid pilve-

vaibas, ja varsti hajuvad pilved ning sätendab taas päikesepaiste.

Samuti ka meie võime mattuda oma pilvedesse ja oma katsetamistesse. Seiskem vankumatult, ärgem kohkugem tagasi ega tüdinagem — ja me võidame ette tulnud raskused samuti kui päike võitis pilved ja tormi.

Uhkus on üks neid vägevaid jõudusid, mis pööravad inimlikkude püüdmiste ratast.

Mees, kes on kaotanud oma uhkustunde, on ühtlasi kaotanud võidulootuse. Ta on hukkamisele määratud mees.

Õige uhkus on tähtis nii mehe töös kui ka tema oma hingepärase olemuses.

Hooletult tehtud töö näitab uhkusepuudust.

Olge seepärast uhked selle üle, mis olete, kes olete, ja selle üle, mida teete.

Elu oleks väsitav, kui siin ei esineks suuri raskusi, takistusteta teid. Need õpetavad meid hindama heade aegade ja paremate teede väärtust. Sest kui elus ei oleks kibedusi ja mõrudusi, siis me vaevalt oskaksime nautida elu hüvesid ja mõnususid. Kui poleks tormi ega süngeid päevi, siis unustaksime päikesepaiste olemasolu.

Mida raskem on mingi ülesande täitmine, seda suurem au sellele, kes täitis selle ülesande. Ainult nõrgad ja jõuetud taganevad ettevõtetust, põhjendades: „ei suuda“. Kordaminekut püüdev mees tunneb ainult sõnu: „mina tahan ja mina suudan.“

Nüüdsel ajal, kus rasked majanduslikud olud meilgi asetavad kahtlemata raskusi agentide tulemusrikka töö ette, on need ameeriklase julgustavad sõnad meiegi agentidele õppuseks. Tõstes oma lipule väarikad sõnad: ma tahan ja võin — võib agent kitsalegi ajale vaatamata saavutada häid tulemusi.

Inimene suudab palju rohkem kui ta ise arvab suutvat.

Elukindlustus majandusliku tegurina.

Meie majanduslik olukord on mõne aasta jooksul jõudnud kaunis ummikusse. Iga inimene räägib ainelistest raskustest. Isegi riik tunneb seda tugevasti. Ning samuti omavalitsused.

Kas aitab see, kui me nüüd ainult hädaldame? Nagu tehakse. Kas aitab seegi, kui süüdlasi otsime ja neid süüdistame? Ei!

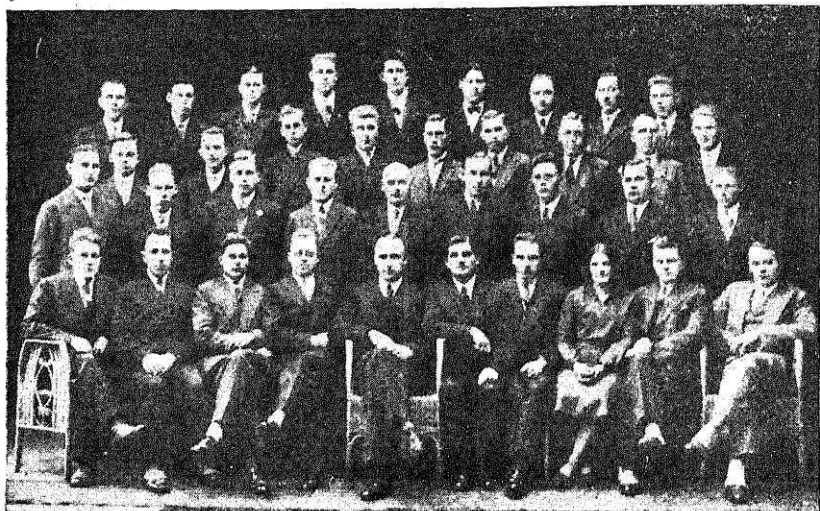
Kas päästab seegi, kui otsime tekkinud olukorra põhjusi? Osalt küll. Haigust ei saa ju arstida ilma haiguse tõelisi põhjusi tundmata.

Ometi on veel tähtsam miski muu.

Kui Odüsseus sattus oma vaevarikkal reisil ühesilmalise hiiglase Polüfemose vangiks, siis ei aidanud juurdlemine kimbatusse sattumise põhjuste üle. Odüsseus kui tark mees ei teinudki seda. Ta hakkas otsima pääsemisvõimalusi. Leidis ja saavutas vabaduse.

Nii toimigem meiegi — tahame olla ometi mõistlikud inimesed. Kuidas pääseme välja sellest majandusliku kitsikuse vanglast? See on suurim küsimus, mis tuleb lahendada.

Mis teha? Tuleb tööd teha ja kokku hoida. Jätta üle jõu elamine — mis on üks raskuste põh-

Seltsi agentide kursus 6. ja 7. det. s. a. Tartus.

jusi — ja võlgade tegemine kergemeelselt. Ning mitte ainult kergemeelselt, vaid tarvilikulgi juhul, sest meie võlaprotsendi juures on võlategemine enese hävitamine .

Muidugi — need pole ainukesed võimalused . On palju teisigi. Kuid ühest kõnelgem siin ometi eriti allakriipsutatult. Ühest, mis meil pole seni veel tarvilikku arusaamist leidnud, mis aga välismail on tugevasti hinnatud.

Jutt on elukindlustusest.

Me ei ela ainult tänase päeva jaoks. Ainelist olukorda ei parandata ka lühikese ajaga. Sellega on nagu ehitisega, mis kasvab kivikivilt, palk-palgilt.

On tõsi: elukindlustus ei anna tänaseks-homseks näiliselt midagi kasu. See on tuleviku küsimus, see on õieti omaste elamise-olemise ja vanaduse küsimus. Sest

mees, kes jätab sures maha naise ja lapsed ilma päranduseta, tihti neile veel võlgu kinkides, see ei ole aumehena, abielumehena ega isana oma ülesandeid täitnud. Enese elu sidumine teisega ja selle kaudu noorte eludega — see eeldab suurt vastutustunnet — see on nagu vekslit väljaandmine, mille peab ausasti välja ostma.

Agas palju on neid, kes teenivad meie oludes nii palju, et suudavad koguda varandust, päranduseks omakseile. Üksikud. Suur hulk elab nii-öelda peost suhu. Agas mis peavad sääraseid tegema vanas eas, kui ei suuda enam teenida — olgu nad siis üksikud või perekonna-inimesed. Siis pole peas ka enam midagi. Seda meeletlikum on lugu, kui jutt on perekonna-inimesest. Kas minna siis lastele koormaks, kui need on täiskasvanud, või — vanade-

kodusse. Aga kui lapsed on alles alacalised ja vanadekodusse minnek suuremaks häbiks? Sest vanadekodu — see on ju v a e s t e m a j a — ja elu seal viletsaim elu.

Seepärast on elukindlustus võimalus, mis nõuab mõtlemist, mitte ei vaja ainult.

Millised on elukindlustamist takistavad põhjused? Kuuleme elus alatihti sääraseid jutuajamisi:

Agent: Olen kindlustusseltsi agent. Kas teie ei soovi elu kindlustada?

Küsitav: Ei soovi.

Agent: Miks ei?

Küsitav: Mul pole seda tarvis; või: sest pole kasu — parem viin panka; või: kindlustaks küll, aga mul pole raha; või: teine kord.

Eksivad, kes arvavad, et elukindlustust tarvis ei ole; neile ei ole see tarve ainult selge. Kes tahavad panka oma piskust viia, need viivad sinna vaevalt. Sest raha on nagu peotäis lund, mis sulab silmapilkselt, kui ei pane teda sinna, kus ta ei sula. Kuidas suhtuda neile, kes põhjendavad eitust ranapuudusega. Usume nende rahapuudust, aga eks ole tösi — need annavad aastas tühja-tühja tarbetu peale raha välja mitu korda rohkem kui tarvis oleks elukindlustuse pree-

miaks. Sinna jätkub ometi raha. Aga need, kes käsevad teine kord tulla, need võiks meie vanade esivanemate juurde õppima minna: tänasida toimetusi ära viska homse varna.

Ükski neist põhjendust ei pea paika. Need on ainult v a l e v a b a n d u s e d, nagu vabandab koolipoiss õppetüki õppimata jätmist: olin haige — aga käis üisutamas või luges põnevat romaani; ei saanud aru — aga selle asemel et raamatusse vaadata, silmitses hinge kinni pidades Pat ja Patašoni.

Lapse kombes ei sobi täiskasvanule. Sest laste eest vastutavad vanemad ja õpetajad. Täiskasvanu peab ise enda eest vastutama.

Kui hästi keegi seda teeb, selle järele teda ka hindame. Seepärast on õige: igaüks on oma õnne sepp: Kergemeelsus ja hoolimatus viib alati allamäge. Eriti majanduslikus elus. See allaminek võib kõiki tabada, aga hoolikas inimene oskab vahendeid leida, oskab seda käiku pidurdada ja hiljem jälle ülespoole liikuda.

Nagu tähendatud, on elukindlustus üks säärane pidurdusvahend ja tähtis majanduslik tegur. Elukindlustus on hüveline lisand hüveolule,

Küllalt oleme juba oodanud paremaid aegu

Aeg on neile vastu minna.

Me, kindlustusmehed, teeme seda kõigi paremini, kui lisame juure senisele tööle veel innukust ja jõudu!

ja viimne võimalus kõige pahema puhul.

Eestis ei mõisteta seda veel, ja arusaadavgi — see on uus nähe. Me rahvast tuleb kasvatada, tuleb talle selgitada, näidata üksikasjalikult elukindlustuse väärtusi, selle hädavajalikkustki.

Siin ilmas on ikka nii olnud, et paheliste asjade juure jooksevad inimesed ise kokku, aga heade as-

jade juure tuleb neid meelitada. See tähendab, et agentidel on elukindlustuse populariseerimises ja edendamises suur ülesanne. Agent pole siin ainult kantselei jõud. tehnilise tehingu korraldaja, vaid ühtlasi õpetaja ning selgitaja, jah — isegi rahva kasvataja.

Mingem siis ja täitkem oma vastutusrikast ülesannet.

Milleks on vajalik õnnetusjuhtumite kindlustus?

Õnnetusjuhtumite kindlustus jaguneb kahte ossa: tööliste ja üksikute isikute kindlustus. On teada, et seadus paneb tööandjate peale sunduse kanda teatud rahalisi kohustusi tööliste vastu, kes on saanud töö juures õnnetusjuhtumite läbi kannatada või surma. Neid kohustisi võibki tööandja ära kindlustada. Üsikute isikute kindlustuse läbi on aga võimalik igal üksikul kodanikul ennast õnnetusjuhtumite puhuks kindlustada.

Kesk- ja suuremad ettevõtted, kus 5 ja rohkem töelist, kuuluvad sundkindlustuse alla tööliste kindlustus ühisustes. Väikesematel ettevõtetel, samuti talupidajatel, kindlustamise sundust ei ole, kuid õnnetusjuhtumite korral on need ikkagi kohustatud töölistele teatud tasu maksuma. Just neil väiksema-

tel majapidamistel lasubki see kohustus kõige koormavana. On näiteks noor talusulane töö juures viga saanud ja kaotab selle juures tööjõu kas osaliselt või täielikult, on peremees kohustatud maksma sulasele kogu viimase eluea keskel pensioni, mille summa võib ulatuda mõnesaja kroonini aastas. Arusaadavalt lasub sarnane pikaajaline maksumkohustus talupidamisel äärmiselt koormavana. Et seda ära hoida, peaks põllumehed küll senisest palju rohkemal määral kindlustuse kaitset kasutama, mille eest makstav preemia majapidamisele sugugi üle jõu käiv ei ole. Arusaamine õnnetusjuhtumite kindlustuse tähtsusest on meie põllumajanduse ringkondades veel vähe levinud ning siin seisab esinajatel tänuväärt tööpõld ees.

KELLEL teie tuttavaist on elu veel kindlustamata.

NEILE minge pakkuge viivitamata elukindlustust.

Paar sõna koduloomade kindlustusest.

Koduloomade kindlustusala on annud kindlustusseltsidele seni üldiselt väherahuldavaid tagajärgi. Vaatamata sellele ei ole aga vähemalt ühistegelistel seltsidel võimalik seda ala hoopis oma tegevuskonnast välja heita, kuna karjamajandus kui tähtis põllumajandusharu, vajab kindlustuse kaitset ning seda on põllumehel õigus esmajoones nõuda just ühistegelisel kindlustuselt. Et selle ala arendamine ja õigel viisil teostamine on õige tunduval määral olenev esindajatest, kriipsutaksime alla mõned juhtnöörid, millest töö juures tuleks kinni pidada. Kõigepealt ei tule võtta loomi kindlustusele piirkondades, kus on lahti puhkenud mõni loomataud või külgehakkav haigus, seni kui haiguse levimisele pole lõplikult pandud piir. Teiseks tuleb hoiduda niisuguste majapidamiste kindlustamisest, kus omanik toorelt või lohakalt loomadega ümber käib, samuti sellistest majapidamistest, kus mõõdunud aastatel kas teatavatel või teadmata põhjustel erakorraliselt palju õnnetusi

loomadega juhtunud. Koduloomade kindlustuse preemiad on välja arvatud enam-vähem keskmise riisiko järele ning erakorralised kahjud rikuks tasakaalu seltsi ja kindlustusevõtjate vastastikkuste kohustuste vahel.

Kindlustusele tulevad võtta igast majapidamisest kõik vastavasse liiki kuuluvad loomad (lehmad, hobused, sead jne.), välja arvatud need, kelle vanus ei võimalda kindlustamist. Ainult üksikute loomade väljaeraldamine kindlustamiseks ei ole lubatud, kuna sellised väljavõtted ei võimalda keskmist läbilõiget karde tavuse suuruselt. Kindlustusele võetavad loomad tulevad hinnata mitte kõige kõrgemate turuhindade järele aastas, vaid aluseks tulevad võtta keskmised hinnad. Hinnatud väärtusest peab jääma vähemalt 25% kindlustusevõtja enda riisikole. Selleks, et osa riskist jääks tööpoolest loomaomaniku enda kanda ning ei oleks seda ainult paberil, on tähtis, et kindlustatavad loomad oleks hinnatud mõõdukalt.

Muudatused koduloomade kindlustuse üldtingimustes.

Seltsidevahelisel kokkuleppel on koduloomade kindlustuse üldtingimustes järgmised muudatused ette võetud, mida palume nii uute kindlustuslepingute sõlmimisel kui ka vanade uuendamisel lahkelt silmas pidada:

- 1) Seltsid ei kindlusta enam loomi osalise väärtuse kaotuse vastu,
  - 2) Seltsid ei tasu arstimisekulusi, kuid kindlustusevõtja on kohustatud arstiabi kasutama.
-

Elukindlustuse üleilmne statistiline ülevaade.

Oleme seni tutvunud käesoleva ajakirja veergudel elukindlustuse arenguga meie lähemates naaberriikides Soomes ja Rootsis.

Allpool järgnev statistiline kokkuvõte annab ülemaailmalise ülevaate elukindlustuse arengust üksikutes riikides.

T a b e l 1.

Kindlustuste kogusumma ja keskmine kindlustussumma ning preemia iga elaniku kohta elukindlustuses üksikutes riikides.

R i i k	1925. aastal		1925. aastal	1926. aastal
	Kindlustussummade kogusumma (miljonites kroonides)	Osa ülemaailmalisest kindlustussummade kogusummast 0,0 0/0	Keskmine kindlustussumma iga elaniku kohta (kroonides)	Keskmine netto preemia iga elaniku kohta (kroonides)
1. Ameerika Ühendriigid	220 146	70,51	1761.13	66.80
2. Inglismaa	45 390	14,57	907.80	45.55
3. Kanada	9 903	3,17	1125.31	—
4. Jaapan	9 251	2,79	118.60	—
5. Saksa	5 418	1,73	90.31	5.16
6. Austraalia	5 265	1,69	919.37	—
7. Rootsi	3 897	1,25	649.55	17.84
8. Prantsuse	3 166	1,01	80.73	—
9. Hollandi	2 821	0,90	403.09	18.75
10. Šveits	1 627	0,52	406.69	26.26
11. Itaalia	1 617	0,52	40.43	—
12. Taani	1 418	0,45	427.20	17.18
13. Norra	1 190	0,38	440.82	—
14. Soome	394	0,12	112.59	3.58
15. Hispaania	384	0,12	17.69	—
16. Venemaa	138	0,04	1.06	—
17. Rumeenia	101	0,03	5.99	—
18. Bulgaaria	55	0,02	11.05	—
19. Türgi	7	—	—	—
20. Eesti	3	0,001	2.70	0.23
Kokku	312 176	100		

Tabelist I on näha, et suurema osa, s. o. 70,5%, ülemaailmisest elukindlustusportfellist omavad Ameerika Ühendriigid, neile järgneb Inglismaa (14,5%). Eesti elukindlustuste kindlustussummade kogusumma moodustas 1925. aastal ainult 0,001%, s. o. $\frac{1}{100000}$ ülemaailmisest kindlustussummade kogusummast.

Keskmine kindlustussumma iga elaniku kohta on samuti kõige kõrgem Ameerika Ühendriiges. Võrdlemisi kõrge keskmise kindlustussumma omab ka Rootsi. Eestis oli 1925. aastal keskmine kindlustussumma kr. 2,70 ja keskmine preemia 23 senti.

Huvitava ülemaailmalise ülevaate elukindlustuspreemiate va-

hekorrast tulekindlustuspreemiate 1926. aastal annab tabel 2.

T a b e l 2.

Nettopreemiate võrdlustabel elukindlustuses ja tulekindlustuses üksikutes riikides 1926. a.

(Miljonites kroonides)

R i i k	Elukindlustuse preemiad	Tulekindlustuse preemiad
1. Ameerika Ühendriigid . . .	8349	2053
2. Inglismaa . . .	2277	1100
3. Saksamaa . . .	309	280
4. Prantsusmaa . . .	167	110
5. Hollandi . . .	131	—
6. Rootsi . . .	107	37
7. Šveits . . .	105	28
8. Itaalia . . .	62	31
9. Taani . . .	57	89
10. Soome . . .	13	14
11. Eesti . . .	0,25	—
Kokku	11446	3742

Ülaltoodust on näha, et näiteks Ameerika Ühendriiges 1926. a. netto-preemiasaak elukindlustuses oli 4 korda suurem tulekindlus-

tuse omast ja Inglismaal 2 korda suurem. Tabelis 2 tähendatud 11 riigi elukindlustuse nettopreemiate kogusumma on 3 korda suurem tulekindlustuse omast, milline asjaolu tõendab, et ülemaailmiselt on elukindlustus märksa rohkem levinud kui tulekindlustus.

Ülevaate elukindlustuse arengust Eestis annab tabel 3.

T a b e l 3.

Aasta	Kindlustuste kogusumma aasta lõpul (tuhandetes kr.)	Preemia (tuhandetes kr.)
22	657,7	—
23	1 511,7	90,9
24	1 807,9	108,9
25	2 927,0	136,4
26	5 134,0	253,6
27	8 719,0	412,0
28	15 116,0	704,9
29	umbes 22 000	umbes 1 000

Ülaltoodud arvud tõendavad, et ka Eestis on elukindlustusala viimastel aastatel tugevasti kasvanud.

Elukindlustus Soomes 1929. aastal.

Käesoleva ajakirja veergudel on juba varem antud ülevaade soome elukindlustusest 1928. a. kohta (v. „Eesti Kindlustus“, 1929. a. nr. 1 ja 1930. a. nr. 1), milles tähelepanu juhitud sellele, kui võrd levinud ja poolehoidu on leidnud elukindlustus Soomes.

Tegevus elukindlustuse alal oli Soomes ka 1929. aastal hoogne ja viljakas. Sealjuures paistab samuti silma, et valitsev

osa soome elukindlustusest on ühistegeliste kindlustusseltside „Suomi“, „Salama“ ja „Kaleva“ käes.

Ülevaate 1929. a. tegevuse kohta annab allpool järgnev statistiline kokkuvõte.

a) Kindlustussummade kokkuvõte.

Soome elukindlustusseltside kindlustussummade kogusumma

1. I 1930. a. oli 8382,6 milj. Smk. = 788 milj. Ekr. = 78,8 miljardit senti, millest ühistege-
liste kindlustusseltside („Suomi“
3458 milj. Smk., „Salama“ 1786
milj. Smk., „Kaleva“ 1202 milj.
Smk.) kindlustussummade kogu-
summa on 6445,7 milj. Smk., s.
o. 76,9%.

Soome kõige väikesema kind-
lustusseltsi „Tarmo“ kindlustuste
kogusumma oli 22,4 milj. Ekr.

Võrdluseks olgu tähendatud, et
samal ajal kõikide eesti kindlus-
tusseltside elukindlustuste kogu-
summa oli umbes 22 milj. Ekr.,
s. o. 36 korda vähem. Keskmise
iga elaniku kohta tulev kindlus-
tussumma on Soomes 239 Ekr.,
Eestis 20 Ekr.

b) Kindlustatute arv.

Kindlustatute arv soome suu-
remates kindlustusseltsides oli 1.
I 1930. a.: „Suomis“ 588.000,
„Salamas“ 172.000. 1929. a.
sõlmiti „Suomis“ 36.000, „Sala-
mas“ 22.000 kindlustust.

c) 1929. a. uustoodang.

Soome kindlustusseltside 1929.
a. uustoodang oli 1824,7 milj.
Smk. = 171,5 milj. Ekr. = 17,2
miljardit senti.

Üksikutes seltsides oli uustoo-
dang: „Suomis“ 621,3 milj. Smk.,
„Salamas“ 423,7 milj. Smk. ja
väikesemas soome elukindlustus-
seltsis „Tarmos“ 83,2 milj.
Smk. = 7,8 milj. Ekr.

d) Preemia.

1929. a. saadi Soomes elukind-
lustuse alal preemiat 256,1 milj.
Smk. = 24,3 milj. Ekr. = 2,4

miljardit senti, millest ühistege-
liste kindlustusseltside preemia
on 75,7%. Eestis samal ajal 1
milj. Ekr. Keskmise preemia iga
elaniku kohta on Soomes 7,4
Ekr., Eestis 1 kr.

Soome suuremate elukindlus-
tusseltside „Suomi“ ja „Salama“
preemiad 1929. a. olid vastavalt
9,8 milj. Ekr. ja 4,2 milj. Ekr.

e) Preemia tagavara.

Soome kindlustusseltside pree-
miatagavarad 1. I 1930. a. olid
1015,7 milj. Smk. = 95,5 milj.
Ekr. = 9,5 miljardit senti, mil-
lisest hiiglakapitalist 8,7 mil-
jardit senti, s. o. 91,6% kuulub
ühistegeleliste kindlustusseltsi-
dele, mis on tõenduseks, kuivõrt
võimas on soome ühistegeeline
elukindlustus.

Et ülaltähendatud kapitalid
ühistegeleliste kindlustusseltside
poolt rahvamajanduslikult seisu-
kohalt otstarbekohaselt ja kasuli-
kult paigutatud, tõendab allpool-
järgnev Soome suurima ühistege-
lise kindlustusseltsi „Suomi“ ka-
pitalide mahutus.

„Suomi“ preemiatagavarad,
millede suurus 1. I 1930. a. oli
meie rahas ümmarguselt 5 mil-
jardit senti, on mahutatud järg-
miselt: laenuid omavalitsustele ja
kogukondadele 10,6 milj. Ekr.,
s. o. 20,9%, laenuid kinnisvarade
vastu linnades ja maal 18,3 milj.
Ekr., s. o. 36%, põllumajandusli-
keks otstarveteks 7,8 milj. Ekr.,
s. o. 15,4%, laenuid koolidele,
haigemajadele, tööstuslikuks ja
kaubanduslikuks otstarbeks 8,1
milj. Ekr., s. o. 15,9%, laenuid
poliiside vastu 5,2 milj. Ekr.

Väljamakstud kindlustussummad.

made kokkuvõtte 1929. a. oli 56,4 milj. Smk. = 530,2 milj. senti. Kahjude arv „Suomis“ 3581, „Salamas“ 996.

Väljamakstud kindlustussum-

Kas parunid meelt muutnud?

Seni tembeldasid endised mõisnikud eesti maareformi poliitiliseks võtteks, mille terav ots pidi olema sihitud saksa vähemusraha vastu. Nüüd aga kuulutab Eestimaa Kinnitus Aktsia Selts „Eka“, kelle juhtivates organites, nagu teame, mitu endist parunit ja vonni, asunikku olukorra

kohta „Põllumehe Taskukalender-Käsiraamatus“ 1931. a. peale järgmist: „Endised avarad mõisaväljad kattuvad noorte, nägusate asundustaludega, maa on saanud jälle rahva omanduseks.“

Kas tähendab see muutust endiste mõisnikkude vaadetes meie maareformi kohta?

Mitmesugust.

Neiu (sõbratarile): Ma tühistasin oma kihluse Kustiga.

Sõbratar: Noh, leidsid mõne parema?

Neiu: Ei, aga tal oli elu kindlustamata.

Sõbratar: Rumal, küll ta edaspidi oleks kindlustanud.

Neiu: Tema oli rumal — ta ei teadnudki, mis asi see on. Ega ma lolle targaks hakka õpetama.

Keegi naljamees

võttis kord elukindlustuse. Kui kõik oli korras, ütles mees: „Jah, see kindlustus on maksev ainult selle maapealse elu kohta — kas ei võiks kuidagi saada kindlustust ka tulevase elu jaoks?“ „Mis siis ikka,“ ütles agent, „loomulikult saate ka niisuguse. Minge sisse sealt uksest, küll seal asi korraldatakse.“ Ja agent näitas ust, mis viis tulekindlustuse

osakonda, mõeldes selle juures muidugi kindlustamist põrgu tule vastu.

Otsustage:

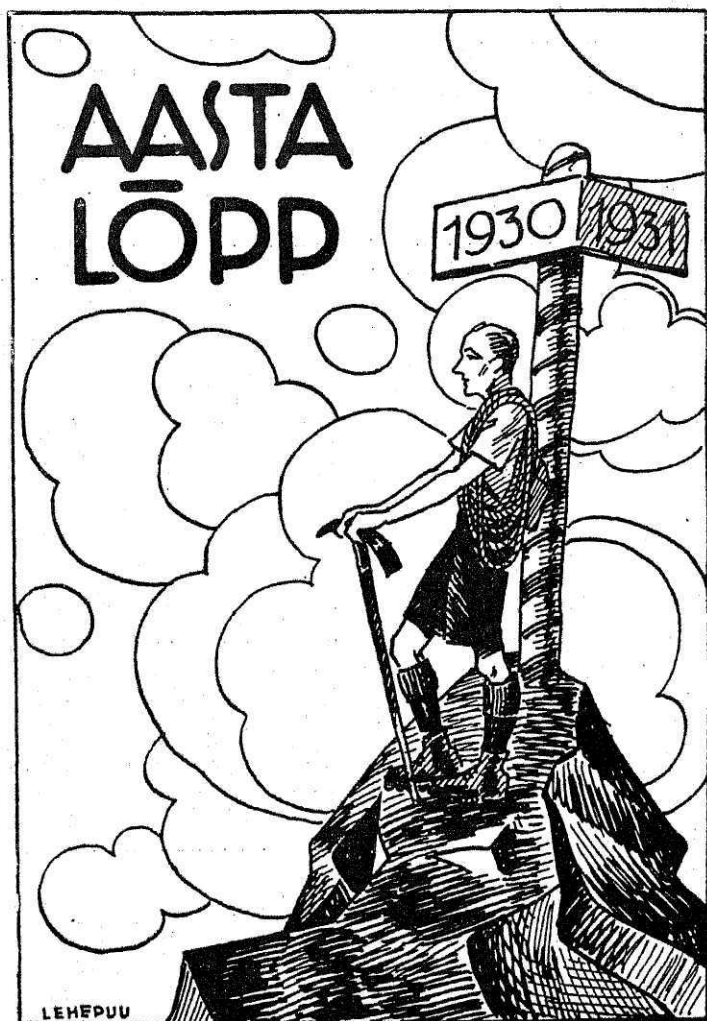
teil on tarvis muretseda taskusse kulda seks ajaks, kui te juukseis on hõbedat.

Elukindlustuse abil võite kõige paremini selle otsuse teostada.

Üks ameerika elukindlustusühing

juhul, kui kindlustatavad keeldusid sooviavaldisele allakirjutamast, nõudis agentidelt, et need juhiks siis tähelepanu järgmisele:

„Kas siiski pole teie seisukohalt vaadates parem, et kirjutaksite nüüd alla sellele kindlustussooiavaldisele, kui et teie lesk kord peab alla kirjutama kohasoovimispalvele.“

on jälle käes. Rahuldustunne tehtud töö üle ja omandatud kogemused tiivustagu igat töömeest uuel aastal veel hoogsamale tegevusele.

Toimetus: Tartu, Suurturg 10.

Väljaandja: Kindlustusselts „Eesti“.

Vastutav toimetaja: J. Nirk.